

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Awanse dla
nauczycieli

str. 2

GMINA WĄPIELSKDożynki
w Długiem

str. 4

GMINA SKRWILNOByła modlitwa
i dobra zabawa

str. 5

GMINA RYPINZ myślą
o mieszkańcach

str. 6

CZWARTEK
29 SIERPNIA 2024

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 35/2024 (467)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Wychowają nową Igę Świątek?

GMINA RYPIN ▶ We wrześniu stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie obejmie mgr Krzysztof Szalkowski, który z zawodu jest nauczycielem wychowania fizycznego. Rozmawiamy z przyszłym dyrektorem na temat planowań na zbliżający się rok szkolny

Nowy dyrektor SP Borzymin Krzysztof Szalkowski na jedynym w gminie Rypin korcie tenisowym

Dzień rozpoczęcia nowego roku szkolnego to także dzień, w którym nastąpi oficjalne zaprzysiężenie nowego dyrektora. Zapytaliśmy więc czy w szkole szykują się zmiany. Krzysztof Szalkowski odpowiada, że tylko niewielkie, związane z powołaniem nowej osoby na stanowisko wicedyrektora, a także drobne

zmiany kadrowe. Jako, że nowy dyrektor jest koordynatorem ds. sportu, pytamy również o to, czy w związku z tym będzie większy nacisk na rozwój fizyczny uczniów.

– Sport w naszej szkole zawsze był bardzo ważny i na wysokim poziomie. To się nie zmieni. Na terenie placówki powstał kort

do tenisa ziemnego, który jest jedynym takim obiektem w całej gminie. W niedalekiej przyszłości będziemy zapraszać uczniów z innych szkół na turnieje tenisa. Do tej pory zajęcia były całkowicie bezpłatne, a dzieci bardzo chętnie uczęszczają na lekcje z trenerem.

dokończenie na str. 29

Region

Sukces KGW Stary Kobrzyniec

25 sierpnia w Grudziądzu odbyły się dożynki województwa kujawsko-pomorskiego. Powiat rypiński reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich ze Starego Kobrzyńca stoiskiem promocyjnym oraz wieńcem dożynkowym.

Dzięki zaangażowaniu pań z koła gospodyń wiejskich ich wieniec dożynkowy zdobył 1. miejsce w konkursie na najciekawszy współczesny wieniec. Gratulujemy! W uroczystościach dożynkowych razem z parlamentarzystami i samorządowcami z województwa kujawsko-pomorskiego uczestniczył m.in. starosta rypiński Jarosław Sochacki, który reprezentował Zarząd i Radę Powiatu w Rypinie.

– Serdecznie dziękujemy KGW Stary Kobrzyniec za włożoną pra-

cę i czas w przygotowanie stoiska oraz wieńca. Dziękujemy również przedsiębiorcom z powiatu rypińskiego, którzy przekazali produkty do degustacji: Kraina Skrzy, Manufaktura Zdrowia, Gospodarstwo Rolne Emilia i Krzysztof Witkowski Kozie Ławy, ZPM Zbikowscy Skrwilno. Podziękowania kierujemy również do Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej za wypożyczenie strojów oraz rekwizytów – komentuje starosta rypiński Jarosław Sochacki.

(ak), fot. nadesłane

Awanse dla nauczycieli

RYPIN ➤ W minionym tygodniu w Urzędzie Miasta Rypin odbyła się uroczystość, podczas której burmistrz Rypina Paweł Grzybowski wraz z dyrektorem Miejskiego Zespołu Obsługi Oświaty Martą Jadzińską wręczyli akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom miejskich placówek oświatowych

Uroczystość była również okazją do podziękowania za lata pracy i przekazania najlepszych życzeń nauczycielom oraz pracownikom obsługi i administracji, przechodzącym na emeryturę. Do gratulacji i życzeń przyłączyły się także: dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 Barbara Górecka i dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 Małgorzata Kuźmińska oraz wicedyrektorzy przedszkoli: Anna Sosnowska, Lucyna Wojciechowska i Iwona Klimowska.

Nauczyciele, którzy uzyskali tytuł nauczyciela mianowanego: Monika Jaszczułt – ZS-P2, PM3;

Agnieszka Kamińska – ZS-P1, PM2; Anna Halina Kroplewska – ZS-P2, PM1; Małgorzata Malinowska – ZS-P1, SP1; Marta Molińska – ZS-P1, PM2; Dagmara Niedbalska – ZS-P1, SP1; Justyna Piotrowska – ZS-P1, PM2; Ks. Łukasz Zdunkiewicz – ZS-P2, SP3.

Nauczyciele, którzy przeszli na emeryturę: Elżbieta Grubalska – ZS-P1, SP1; Elżbieta Kijewska – ZS-P2, PM3; Hanna Kosińska – ZS-P1, SP1; Anna Rutkowska – ZS-P2, PM3. Pracownicy administracji i obsługi, którzy przeszli na emeryturę: Jaranowska Małgorzata – ZS-P1, SP1; Agata Marczak – ZS-P1, SP1; Anna

Watkowska – ZS-P2, PM3.

Nauczyciele, którzy uzyskali tytuł nauczyciela mianowanego: Monika Jaszczułt, Agnieszka Kamińska, Anna Halina Kroplewska, Małgorzata Malinowska, Marta Molińska, Dagmara Niedbalska, Justyna Piotrowska, Ks. Łukasz Zdunkiewicz.

Nauczyciele, którzy przeszli na emeryturę: Elżbieta Grubalska, Elżbieta Kijewska, Hanna Kosińska, Anna Rutkowska. Pracownicy administracji i obsługi, którzy przeszli na emeryturę: Jaranowska Małgorzata, Agata Marczak, Anna Watkowska.

(ak), fot. nadesłane

Rypin/Powiat

Targi Rypin Agra i dożynki coraz bliżej

W dniach 13-15 września odbędą się Dożynki Powiatowo-Miejskie wraz z 34. Targami Rypin Agra. Wydarzenie zainauguruje II Powiatowa Konferencja dla Sołtysów z powiatu rypińskiego, która odbędzie się w Zespole Szkół nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie o godzinie 17:00.

Sobotę rozpoczniemy tradycyjnie od zawodów wędkarskich przy oczku wodnym na terenie MOSiR. Następnie o godz. 10:00 wystartuje Dziecięcy Bieg po Zdrowie, a o godz. 15:00 II Wystawa Zabytkowych Aut, Motocykli i Rowerów. W tym roku wracamy do rywalizacji samorządów na wesoło, która rozpocznie się o godz. 15:30. O godz. 16:00 nastąpi prezentacja talentów z poszczególnych gmin powiatu rypińskiego, a o godz. 17:30 będzie miało miejsce oficjalne rozpoczęcie 34. Targów Rypin Agra. Kolejnym punktem wydarzenia będą występy lokalnych artystów. O godz. 20:00 zaprezentuje się zespół Zbójce ze swoim góralskim repertuarem. Na zakończenie planowana jest zabawa z DJ-em.

Niedzielne uroczystości rozpoczną się o godz. 10:30 uroczystą mszą świętą dożynkową, podczas której dziękować będziemy za tegoroczne zbiory. Przewidziane jest również wręczenie nagród dla wyróżnionych rolników oraz rozstrzygnięcie konkursu „Najładniejszy wieniec dożynkowy 2024”. O godz. 16:00 rozpocznie się blok artystyczny, podczas którego wy-

poczną się o godz. 10:30 uroczystą mszą świętą dożynkową, podczas której dziękować będziemy za tegoroczne zbiory. Przewidziane jest również wręczenie nagród dla wyróżnionych rolników oraz rozstrzygnięcie konkursu „Najładniejszy wieniec dożynkowy 2024”. O godz. 16:00 rozpocznie się blok artystyczny, podczas którego wy-

bierzemy tegoroczną Miss Agry. W trakcie bloku odbędzie się również rozstrzygnięcie konkursu: „Najciekawsze Stoisko”, „Najpiękniejszy ogród i balkon”, „Najcie-

kawszy witacz dożynkowy 2024” oraz Konkurs Ekologiczny „Ochrona Powietrza”. Wystąpią również: formacja taneczna ART DANCE, Victoria Pysiak, Mirosław Politowski oraz Anna Wacura.

Targom Rypin Agra tradycyjnie towarzyszyć będą wystawy producentów z branży rolniczej oraz ogrodniczej, jak również nowoczesne sprzęty wykorzystywane w rolnictwie. Organizatorami wydarzenia są Miasto Rypin, Powiat Rypiński, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Rypiński Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rypinie.

Serdecznie zapraszamy do wspólnego świętowania. Imprezie patronuje jak zwykle Tygodnik CRY.

Serdecznie zapraszamy do wspólnego świętowania. Imprezie patronuje jak zwykle Tygodnik CRY.

(ak), fot. nadesłane

Środki na małą retencję dla rolników

REGION ▶ Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego ogłosił listę beneficjentów, którzy otrzymają dofinansowanie na budowę zbiorników retencyjnych. Na inwestycje tego typu ma być przeznaczonych w najbliższym czasie 150 mln złotych. Na razie rozdysponowano 10 procent tej kwoty na 7 stawów

– Deficyt wody i związane z nim zagrożenie stepowaniem gleb jest jednym z problemów naszego rolnictwa, dlatego retencja, w tym rozwiązania służące tak zwanej małej retencji, pozostaje dla nas priorytetem. Gdybyśmy nic w tej sprawie nie zrobili, skutki mogłyby się okazać katastrofalne – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Środki na wodne inwestycje w powiecie rypińskim otrzymał Urząd Gminy Rogowo oraz Zbigniew Zgórzyński ze Starego Ko-

brzyńca. Gmina dostała niecałe 15 tys. zł na stworzenie zbiornika o powierzchni 0,1951 ha, natomiast prywatny inwestor – ponad 25 tys. na akwen mierzący 0,3372 ha.

– To dopiero początek – mówi odpowiedzialny za sprawy wsi i rolnictwa członek zarządu województwa Dariusz Kurzawa, odnosząc się do planowanych w najbliższym czasie konkursów o dofinansowanie tego rodzaju inwestycji w ramach programu Fundusze Operacyjne dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz Krajowe-

go Planu Odbudowy. Poinformował, że środki z tych konkursów są przeznaczone dla rolników, samorządów oraz lokalnych spółek wodnych.

Wartość dofinansowania wszystkich siedmiu przedsięwzięć wynosi w sumie 150 tys. złotych. Dzięki nim powstaną łącznie 2 hektary zbiorników retencyjnych. Środki na to zadanie pochodzą z opłat za przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze.

Tekst i fot. (jd)

Region

Wsparli aktywizację seniorów

Do 32 organizacji pozarządowych z naszego regionu trafi w tym roku 190 tysięcy złotych na realizację projektów wspierających aktywizację i integrację seniorów.

Środki rozdysponowano w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych. Wśród beneficjentów znalazły się 3 organizacje z powiatu rypińskiego. – Różnorodna oferta organizacji pozarządowych skierowana do seniorów jest odpowiedzią na rosnące potrzeby tej coraz aktywniejszej grupy społecznej. Czas po zakończeniu życia zawodowego coraz częściej chcemy spędzać

aktywnie. Umożliwiają to między innymi środki samorządu województwa przekazywane organizacjom trzeciego sektora, które przygotowały dla osób w starszym wieku ciekawe zajęcia, spotkania rekreacyjne i edukacyjne – mówi marszałek Piotr Całbecki.

O marszałkowskie dofinansowanie wystarały się dwie pozarządówki z gminy Brzuze i jedna z gminy Rypin. Stowarzyszenie

Dobrzyniacy otrzymało 3 tys. zł na cykl zajęć „Radości małe i duże seniorów z gminy Brzuze”. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze dostało również 3 tys. zł na coroczne wydarzenie Wiek Seniora – Wigor Juniora. Z kolei Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Rypin wystarało się o 4 tys. na przedsięwzięcie „Razem lepiej – warsztaty międzypokoleniowe”.

Co roku Urząd Marszałkowski wspiera projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w kulturze, sporcie, w rozwiązywaniu problemów uzależnień, pomocy społecznej, ochronie zdrowia, w dziedzinie turystyki i działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W ubiegłym roku na ten cel przeznaczono 5,5 mln zł.

Tekst i fot. (jd)

Powiat

Busy dla gmin i miasta

Za pośrednictwem samorządu powiatu rypińskiego przekazano dwóm gminom i miastu środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W środę 21 sierpnia starostowie Jarosław Sochacki i Monika Kalinowska podpisali cztery umowy łącznej wartości 608 tys. zł na dofinansowanie kupna 3 busów oraz na montaż windy w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Rypinie.

Urząd Miasta Rypina otrzymał 144 tys. zł na zakup busu oraz 176 tys. na windę. Gminy Rogowo

i Wąpielsk dostały po 144 tys. na busy, którymi będą przewożone osoby z niepełnosprawnością.

Powyższe środki zostały przyznane z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Rogowo

Z Czumska Dużego do Szczerb

Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna w tym sezonie buduje lub remontuje 6 odcinków dróg w gminie Rogowo. Jedne prace się kończą, kolejne zaczynają. Obecnie trwa budowa fragmentu drogi gminnej nr 120535C Czumsk Duży – Szczerb.

Na razie układane jest kruszywo, a niebawem zostanie położony asfalt. To największa z tegorocznych drogowych inwestycji w gminie Rogowo. Poza nią poprawi się jakość dróg w Pininie i Sosnowie oraz na trasach Rogowo – Brzeszczki Małe i Charszewo – Ruda. Natomiast w Nadrożu

zostanie ułożony chodnik.

Na realizację wszystkich wymienionych inwestycji samorząd wyda ponad 8 470 tys. zł brutto. Środki pochodzą z funduszy rządowych, budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego i wkładu własnego.

(jd), fot. UG Rogowo

Dożynki w Długiem

GMINA WĄPIELSK ➤ W sobotę 24 sierpnia mieszkańcy gminy Wąpielsk bawili się na dożynkach w Długiem. Przygotowano rozliczne atrakcje, rozstrzygnięto kilka konkursów i wręczono stypendia wójta za bardzo dobre wyniki w nauce oraz osiągnięcia sportowe i artystyczne

Jeszcze przed południem sprzed Szkoły Podstawowej w Długiem ruszył korowód z wieńcami w kierunku remizy OSP, obok której została przygotowana impreza dożynkowa. Część oficjalną wydarzenia rozpoczęła msza święta odprawiona przez ks. Jacka Dudkiewicza oraz oficjalne wystąpienia gospodarzy i gości.

– Wasza praca to fundament naszego życia i bezpieczeństwa. To wy od wczesnych godzin porannych do późnego wieczoru z nieustającą troską i zaangażowaniem dbacie o to, aby na naszych stołach nie brakowało chleba, owoców i warzyw. To dzięki wam możemy cieszyć się plonami, które są owocem waszego wysiłku, poświęcenia i miłości do ziemi. W dobie zmian klimatycznych,

nich, niepewności rynkowych i trudnych warunków, jakie stawia przed wami natura, wasza praca staje się jeszcze bardziej wymagająca. Mimo to nieustannie podejmujecie wyzwania, które przynosi wam każdy dzień, wykazując się niezwykle wytrzymałością i siłą

ducha. Wasza praca to nie tylko zapewnienie codziennego chleba, ale także podtrzymywanie tradycji, dbanie o środowisko i przekazywanie wartości kolejnym pokoleniom – zwróciła się do rolników wójt Beata Gabryszewska.

Po zakończeniu części oficjal-

nej rozpoczął się festyn z wieloma atrakcjami, szczególnie dla dzieci. Były dmuchane zamki i zjeżdżalnie, gry i konkursy, warsztaty rękodzielnicze, malowanie twarzy, plectenie kolorowych warkoczyków i nakładanie tatuaży.

Na scenie z okolicznościową

inscenizacją wystąpili uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Długiem. Zostały również wręczone stypendia wójta wyróżniającym się uczniom z terenu gminy. Otrzymali je: Dominika Niszcza, Nadia Furmańska, Anna Maria Morusiewicz, Oliwia Guzowska, Nina Krzak, Nikola Borowska, Martyna Cieplińska, Iga Dudkiewicz, Zuzanna Pankowska, Laura Monkowska, Oliwia Przybyła, Tomasz Pacyna, Bartosz Krajewski, Julia Furmańska i Artur Zieliński.

Poczęstunek dla uczestników przygotowały koła gospodyń wiejskich oraz pracownicy Samorządowego Zakładu Budżetowego. Starostami dożynek byli Karolina Żulewska i Marcin Murawski. Święto plonów zakończyła zabawa taneczna.

Tekst i fot. (jd)

Była modlitwa i dobra zabawa

GMINA SKRWILNO ▶ W minioną niedzielę (25 sierpnia) w Okalewie odbyły się dożynki parafialne połączone z festynem rodzinnym

To niezwykle ważne wydarzenie wieńczące ogromny trud włożony przez rolników podczas ostatnich żniw. Uroczystość rozpoczęła się od mszy świętej w kościele parafialnym pw. Matki Boskiej Szkaplerznej, którą sprawował ks. Paweł Gniadkowski. Następnie mieszkańcy i goście przenieśli się na plac przed remizą, gdzie odbył się festyn rodzinny. Lista atrakcji była długa i bardzo różnorodna. Organizatorzy zadbali, by było w czym wybierać.

Nie zabrakło malowania twarzy, kolorowych tatuaży oraz kącika plastycznego. Kolejną atrakcją były przesympatyczne alpaki, które dzieci z radością karmiły. Nudy z pewnością nie zaznali także starsi uczestnicy festynu. Wiele emocji wzbudziło piłowanie drewnianego bala na czas.

Śmiechom i żartom nie było końca. Bardzo dużym powodzeniem cieszył się poczęstu-

nek przygotowany przez panie z miejscowego KGW.

Niespodzianką podczas fe-

stynu była wizyta zaprzyjaźnionych motocyklistów z Rypina. Tego dnia rozstrzygnięto rów-

nież, zapowiedziany wcześniej, konkurs plastyczny pod hasłem „Żniwa”. Wszystkie dzieci zostały nagrodzone i otrzymały drobne upominki od proboszcza miejscowej parafii i pań z KGW. Uczestnikom konkursu wręczono również paczki ufundowane przez posła Mariusza Kałużnego. Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim sponsorom i darczyńcom, dzięki którym możliwa była organizacja festynu.

Agregat prądoworczy zapewnił m.in. przedsiębiorca z gminy Rogowo Krzysztof Jastrzębski. Zabawa trwała do późnych godzin, a mieszkańcy Okalewa oraz przybyli goście byli zadowoleni z atrakcji jakie przygotowano.

**Tekst i fot.
(AdWo)**

OGŁOSZENIE

AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA

zajęcia - zdalnie i stacjonarnie

JEDNOLITE 5-LETNIE STUDIA MAGISTERSKIE

- PRAWO (Studia nauczycielskie)
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I Wczesnoszkolna

STUDIA MAGISTERSKIE, INŻYNIERSKIE, LICENCJACKIE

- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- EKONOMIA
- FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
- ADMINISTRACJA
- PEDAGOGIKA: RESOCJALIZACJA, OPIKA NAD DZIECKIEM I INNE
- PRACA SOCJALNA
- FILOLOGIA (ponad 600 godzin praktycznej nauki języka obcego)
- PIELĘGNIARSTWO
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UE W BIZNESIE
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

STUDIA PODYPLOMOWE

KOLEGIUM DOKTORSKIE

1 MIEJSCE w Bydgoszczy i regionie RANKING Szkół Wyższych Perspektywy 2023

W POLSCE **W POLSCE** **W POLSCE** **W POLSCE**

kilkadziesiąt kierunków i specjalności

Zapisz się online! srs.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, BYDGOSZCZ

+48 500 149 149

Wyniki konkursu plastycznego „Żniwa”

I miejsce – Ada Czarnecka

II miejsce – Henryk Gurtowski

III miejsce – Kaja Zygmunt

Z myślą o mieszkańcach

GMINA RYPIN ▶ Wspólna zabawa połączona z oficjalnym oddaniem do użytku nowego boiska. Tak wyglądał sobotni piknik rodzinny w Starorypinie Prywatnym

W ramach rewitalizacji powstały dwa skwery w tej miejscowości. Pierwszy na boisku za świetlicą wiejską, drugi obok osiedla domów wielorodzinnych, na których zamontowane zostały urządzenia placu zabaw, altany, elementy gier plenerowych, a także oświetlenie. W uroczystym otwarciu inwe-

stycji uczestniczyła poseł z naszego regionu Anna Gembicka.

– Takiego obiektu może pozazdrościć niejedno miasto i gmina w Polsce. Rząd PiS robił wszystko, by inwestycje w mniejszych miejscowościach nie były pomijane. Samorządy mogły ubiegać się o dofinansowanie na realizację projektów

m.in. z zakresu rewitalizacji terenów popegeerowskich. Realizacja tej inwestycji była możliwa dzięki bardzo dobrej współpracy z władzami gminy Rypin – mówiła w trakcie uroczystości poseł Anna Gembicka.

Koszt wykonania zadania wyniósł 3 mln zł. Na rewitaliza-

cję obszarów popegeerowskich samorząd pozyskała środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Po części oficjalnej nadszedł czas na wspólne biesiadowanie, rozmowy oraz integrację. Dzieci chętnie korzystały z dmuchanej zjeżdżalni. Dużym zainteresowaniem cie-

szyło się zaplatanie warkoczków oraz robienie tatuaży. Nie zabrakło gier ruchowych, animacji, słodkiej waty cukrowej, popcornu, pysznych wypieków, grochówki oraz kiełbasek z grilla. Wieczór umiliła muzyka na żywo grana przez didżeja.

Tekst i fot. (AdWo)

Granty na lokalne projekty społeczne

REGION ▶ 50 mln euro na projekty w dziedzinie polityki społecznej mają w obecnej perspektywie finansowej do dyspozycji lokalne grupy działania (LGD), czyli partnerstwa realizujące wspólnie z samorządem województwa ideę marszałkowskiego budżetu obywatelskiego

Źródłem jest marszałkowski program regionalny 2021-2027. Konkursy grantowe ruszają już we wrześniu. – Nominalnie dedykujemy te środki uczniom i osobom 60+, ale realnie posłużą integracji i sąsiedzkiej aktywizacji lokalnych środowisk, i to zarówno na wsi, jak i w miastach – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Cel: rozwój młodych poza formalną edukacją

Pierwsza grupa projektów, które mogą zostać sfinansowane w ten sposób, dotyczy wsparcia młodych osób w rozwoju osobistym poza standardową edukacją w ramach systemu szkolnego. Przewidziano finansowanie trzech typów tego rodzaju przedsięwzięć: tworzenie i funkcjonowanie edukacyjnych klubów młodzieżowych (z zajęciami uwzględniającymi zainteresowania, zdolności i osobiste potrzeby młodych, np. artystycznymi, sportowymi, z dziedziny IT, na temat lokalnej kultury i tożsamości); rozwijanie umiejętności prowadzących do osiągnięcia konkretnego celu edukacyjnego (np. przygotowania do udziału w konkursie naukowym); projekty dotyczące zdobywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i przyszłym życiu zawodowym (np. warsztaty ginących zawodów i tradycji regionu).

Fot. Filip Kowalkowski dla UMWKP

Maksymalny poziom dofinansowania w ramach marszałkowskiego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 wynosi 95 proc. wartości projektu, maksymalna wysokość grantu to 100 tys. złotych. Aplikować mogą m.in. samorządy gminne i organizacje pozarządowe (w tym koła gospodyń wiejskich i ochotnicze straże pożarne).

Integracja społeczna nie tylko dla seniorów

Grupą drugą projektów są działania, których zasadniczym

celem jest uchronienie osób starszych przed degradującą psychicznie i fizycznie izolacją i wykluczeniem społecznym – finansowanie klubów seniora i zajęć uniwersytetów trzeciego wieku oraz tworzenie sąsiedzkich sieci integracji i samopomocy. Ale ponieważ akcent kładzie się tu na integrację społeczną, jest sporo przestrzeni dla działań z udziałem wszystkich członków lokalnej społeczności. Chodzi nie tylko o organizację wsparcia dla seniorów potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowa-

niu (wolontariat, samopomoc środowiskowa), ale też przedsięwzięcia proekologiczne (estetyka przestrzeni publicznej, np. osiedla) i kulturalno-artystyczne (przedstawienia teatralne lub występy amatorskich grup wokalnych i tanecznych klubów seniora prezentowane publicznie m.in. w szkołach), a nawet urządzanie sąsiedzkich pikników i spotkań wigilijnych.

Także o środki z tej puli – do 95 proc. wartości projektu, do 100 tys. złotych na jeden grant – mogą się ubiegać gminy i in-

stytucje trzeciego sektora. Jako grupa docelowa zdefiniowani są wszyscy mieszkańcy obszaru, na którym operuje konkretna lokalna grupa działania.

Znajdź swoją LGD, sprawdź harmonogram i pozostałe kierunki wsparcia

Harmonogramy naborów wniosków ogłaszanych przez LGD-y oraz lista LGD-ów z kontaktami dostępna jest na stronie kujawsko-pomorskie.pl. Wszystkie lokalne grupy działania w Kujawsko-Pomorskiem – mamy ich 27 – prowadzą szkolenia dla przyszłych beneficjentów. Wszystkie mają też strony internetowe i rozsyłają newslettery z bieżącymi informacjami o konkursach, szkoleniach, konsultacjach społecznych i wydarzeniach. Z inicjatywy marszałka Piotra Całbeckiego w budowaniu realizowanych przez LGD-y lokalnych strategii rozwoju zostały w obecnej perspektywie szerzej uwzględnione głosy sołtysów i rad sołeckich oraz kół gospodyń wiejskich i środowisk skupionych wokół ochotniczych straży pożarnych.

Perspektywa finansowa 2021-2027 jest kolejną, w której lokalne grupy działania realizują wspólnie z samorządem województwa marszałkowski budżet obywatelski. W perspektywie 2014-2020 dysponowały pulą pół miliarda złotych.

(artykuł sponsorowany)

Region

Ponad 4 mln pasażerów naszych kolei

W pierwszym półroczu tego roku z finansowanych przez samorząd województwa regionalnych przewozów kolejowych skorzystało o 8 proc. pasażerów więcej niż rok temu. To efekt systematycznego polepszania oferty przewozowej. Regionalne przewozy kolejowe cieszą się coraz większą popularnością.

Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

– Od początku obowiązywania obecnego rozkładu jazdy, czyli od połowy grudnia 2023, z naszych pociągów skorzysta-

ło 4,3 mln pasażerów. To niemal półmilionowy wzrost w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wówczas z ofer-

ty kolei regionalnych skorzystało 3,9 mln pasażerów – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Samorząd województwa konsekwentnie zwiększa liczbę kursujących składów kolejowych i uruchamia nowe połączenia tam, gdzie przemawiają za tym uzasadnione potrzeby społeczne. Od czerwca 2024 roku wprowadzili do rozkładu jazdy pociąg relacji Toruń – Jabłonowo Pomorskie, który kursuje w sobotnie wieczory. Uruchomiono pięć par składów na trasie Chełmża – Bydgoszcz kursujących również w niedziele. Na wniosek zatrudnionych w strefie ekonomicznej w Ostaszewie (powiat toruński) Urząd Marszałkowski

dodał pociąg relacji Toruń Główny – Chełmża. Dodatkowa para pociągów na trasie Czersk – Laskowice Pomorskie odwozą uczniów po godzinie 15 ze szkół, to połączenie uruchomione na wniosek samorządów lokalnych. Ten pociąg kursował od marca jedynie w dni robocze, ale ze względu na duże zainteresowanie, od czerwca rozszerzono ofertę również o weekendy.

Od 5 października UM wprowadza też poranne połączenie weekendowe z Bydgoszczy do Torunia, które umożliwi studiującym w trybie zaocznym dojazd na zajęcia. Na realizację pasażerskich przewozów kolejowych samorząd województwa

kujawsko-pomorskiego przeznacza rocznie 220 mln złotych (z czego 30 mln złotych to dostęp do linii kolejowych i opłaty dworcowe).

W tym roku samorząd województwa kupuje siedem nowoczesnych pociągów elektrycznych. Zakup pięciu sfinansuje ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza (FEdKP) 2021-2027 i Krajowego Planu Odbudowy. Umowa z bydgoską Pesą (podpisana 28 czerwca) opiewa na 240 mln zł. Dwa pociągi – każdy kosztuje 47 mln złotych – sfinansuje ze środków rządowych w ramach programu Polski Ład.

(artykuł sponsorowany)

Gminne dożynki po raz 25.

GMINA BRZUZE ➤ Pod koniec sierpnia i na początku września mieszkańcy wsi obchodzą święto plonów. W powiecie rypińskim wszystkie gminy zorganizowały dożynki. W gminie Brzuze odbyły się w sobotę 24 sierpnia

Wydarzenie zaczęło się, zgodnie z tradycją, przemarszem korowodu i mszą świętą dziękczynną oraz przemówieniem wójta Jana Koprowskiego.

– To dzięki ciężkiej pracy rolników, również w tym roku, na nasze stoły trafia chleb i płody rolne z okolicznych pól. Uroczystości dożynkowe są najlepszą okazją by wyrazić wdzięczność za zebrane plony. Zaprosiliśmy państwa do Ugoszcza na tegoroczne, 25. jubileuszowe dożynki gminne. Do wsi z bogatą historią, niezwy-

kłym krajobrazem, rozwiniętym rolnictwem, wsi, która wykorzystuje możliwości, jakie daje współczesność. Niech dożynkowy chleb jednoczy nas do wspólnych działań na rzecz społeczności gminnej, aby rolnicy Ugoszcza i gminy Brzuze mogli rozwijać gospodarstwa, zapewniając godne życie swoim rodzinom i bezpieczeństwo żywnościowe ojczyźnie. Życzę aby ziemia zawsze pozostała wartością, żeby praca rolnika była doceniana, a oni cieszyli się szacunkiem, zdrowiem

i pomyślnością – zwrócił się do mieszkańców i gości wójt Jan Koprowski.

W programie dożynek w Ugoszczu znalazły się atrakcje zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Najmłodsi mieli to, co uwielbiają, czyli dmuchany plac zabaw, harce pod okiem animatorów, kino 7D, malowanie twarzy i nakładanie kolorowych tatuaży, na szczęście zmywalnych. Mogły też przejechać się konno.

Dorośli zmagali się z wyzwaniami przygotowanymi przez

Michała Czachorskiego. Przecięgali linę, zbierali na czas dotacje na taczki, a panie pokazały, że niestraszne im zajęcia uważane powszechnie za typowo męskie, np. wbijanie gwoździ. Jak co roku koła gospodyń wiejskich z terenu gminy częstowały przygotowanymi przez siebie przysmakami, zarówno tymi słonymi, jak i słodkimi.

W części artystycznej można było zobaczyć występy uczniów szkół podstawowych i Dobrzyńskiej Cyganerii. W trakcie dożynek

zbierano środki na leczenie 13-letniego Michałowi Czarneckiemu cierpiącemu m.in. na autoimmunologiczne zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego. Każdy, kto chciałby pomóc rodzinie chłopca w walce o jego zdrowie może to zrobić wpłacając dowolną kwotę przez stronę: <https://www.siepo-maga.pl/michal-czarnecki>.

Starostami dożynek w Ugoszczu byli Karolina Kalinowska i Sławomir Kwiatkowski z Giżynka.

Tekst i fot. (jd)

„Kostki czasu” Andrzeja Gumińskiego

RYPIN ➤ – Muzeum Narodowe zgrzyta zębami z zazdrości, że u nas jest zawsze taka frekwencja. Pełne sale i pełne korytarze gości – powitał w swoim stylu wszystkich przybyłych na wernisaż prac Andrzeja Gumińskiego Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie

Mimo, że Andrzej Gumiński od 1987 roku mieszka w Bremen w Niemczech nie dał o sobie zapomnieć. Pamiętają go sąsiedzi, osoby, z którymi chodził do szkoły, a nawet do przedszkola. Również ci, których uczył posługiwania się pędzlem i ołówkiem, gdy pracował jako nauczyciel plastyki w jednej ze szkół. Poza talentami, których ma wiele potrafi przyciągać ludzi ciepłem, poczuciem, humorem i skromnością.

W piątek 23 sierpnia Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie pękało w szwach. Na otwarcie wystawy dzieł Andrzeja Gumińskiego przyszli nie tylko dawni znajomi, ale też ci, którzy interesują się sztuką, przede wszystkim rzeźbą.

– „Urodziłem się w kinie i zostałem mi z tego jedynie przywilej”. Tak zaczął jeden ze swoich wierszy Andrzej Gumiński. Znają państwo Andrzeja tutaj urodzonego, tutaj wychowa-

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

nego, który od zawsze miał upodobanie do tworzenia, malowania, rysowania rzeźbienia i do pisania. Dzisiaj o wierszach i poematach pana Andrzeja będzie niewiele, bo chcielibyśmy zabrać państwa do świata sze-

ścianów z zaklętym w każdym przemijającym czasem – tymi słowami otworzył wystawę „Kostki czasu” Andrzej Szalkowski.

Andrzej Gumiński przyszedł na świat w połowie lat 50. ubiegłego wieku. Jego rodzina

mieszkała wówczas w budynku kina Bałtyk. Tam też pracowali jego rodzice. Po kilku latach przeprowadzili się na Mławską. Po skończeniu szkoły podstawowej i liceum w Rypinie podjął studia na Wydziale Sztuk

Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, które ukończył w 1982 roku. Wrócił do Rypina i został nauczycielem plastyki w Szkole Podstawowej nr 1. Pracował również w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1984-1987 na stanowisku plastyka. To wtedy, w 1985 r. miała miejsce pierwsza wystawa artysty w placówce, w której był zatrudniony, prezentująca haft, rysunek, malarstwo na drewnie i płaskorzeźbę. Dwa lata później wraz z rodziną wyjechał na Zachód, tak jak wielu Polaków wówczas.

Oprócz prac plastycznych Andrzej Gumiński pisze wiersze, w większości satyryczne. Niektóre z nich publikuje na swoim profilu facebookowym. Warto tam zajrzeć, podobnie jak do Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, na wystawę prac artysty, która będzie czynna do 17 października tego roku.

Tekst i fot. (jd)

We wsi księdza Pawła

POSTAĆ ▶ Po okresie panowania Jagiellonów Rzeczpospolita zaczęła powoli staczać się w otchłań chaosu i oligarchii, czyli rządów potężnych rodów popieranych przez obce mocarstwa. Wymiar sprawiedliwości nie działał sprawnie, chłopcy byli sprowadzeni do funkcji niemal niewolniczej, brakowało powszechnej edukacji

Te błędy doprowadziły do rozbiorów. Był jednak ktoś, kto nie dość, że miał pomysł naprawy kraju, to jeszcze przeprowadził eksperyment dowodzący, że miał rację. Ksiądz Paweł Ksawery Brzostowski pochodził z rodziny szlacheckiej, ale hołdował nowym, śmiałym ideom. Nie rozumiał, dlaczego szlachta traktuje chłopów jak żywe narzędzia. W końcu postanowił kupić majątek ziemski i wprowadzić w nim reformy, które mogły ocalić Rzeczpospolitą. Niestety niewielu posłuchało jego rad, a szkoda.

Paweł Ksawery Brzostowski dość szybko zaczął karierę w stanie duchownym. Już w wieku 13 lat wybrano dla niego taką ścieżkę. Był synem pisarza, więc postanowiono na jego dogłębną edukację. Uczył się w Rzymie, Wilnie i Warszawie. Na własną rękę poznawał zasady nowoczesnego rolnictwa. W swoich czasach uchodził niemal za wariata, gdy mówił, że prawdziwa mądrość nie leży tylko w księgach, ale również pod strzechą chłopskich chat. Wierzył, że zadaniem chłopów jest dbanie o żywność, a szlachty dbanie o bezpieczeństwo kraju i że obie warstwy muszą być sobie równe. Szedł nawet dalej. Uważał, że szlachta wcale nie powinna dotykać ziemi. Majątki należało podzielić i wydzierżawić chłopom. W jego czasach chłop nie mógł posiadać ziemi na własność, nie płacił dzierżawy szlachcicowi, ale musiał odpracowywać czynsz, pra-

cując za darmo w polu pana.

Niewielu było tych, którzy uwierzyli księdzu na słowo. Ten postanowił więc zakupić bardzo zaniedbany majątek na Wileńszczyźnie. Wioskę przemianował na „Pawłowo” i stworzył z niej osobne pseudo państwo o nazwie „Rzeczpospolita Pawłowska”. Był to eksperyment jakiego dotąd nie przeprowadzano. Ksiądz zniósł w Pawłowie poddaństwo chłopów. Teraz musieli pracować na własny rachunek i dla własnego zysku. Wkrótce okazało się, że majątek się rozwija, a zamożność chłopów rośnie. Jeszcze większą zgrozą dla sąsiadów było to, że ksiądz Paweł ustanowił w swojej wsi samorząd chłopski, nazwany sejmem. Kolejnym krokiem było powstanie we wsi szkół. Uczono w nich podstaw, ale jak na ówczesne realia chłop potrafiący czytać i pisać był czymś niespotykanym. Niedługo potem we wsi stworzono oddziały milicji. Chłopi posiadali broń oraz mundury, a także byli szkoleni.

Ksiądz zwracał się nawet do króla, by przepisy zastosowane w Pawłowie rozciągnięto na cały kraj. Nie spotkało się to z pozytywną odpowiedzią. Nawet Konstytucja 3 Maja została uznana przez niego za zbyt mało reformatorską. Byli jednak pojedynczy szlachcice, którzy poszli drogą ks. Brzostowskiego i znieśli poddaństwo chłopów w swoich majątkach. Przez część osób ksiądz reformator był uznany za dziwaka i egocentryka. Wokół

majątku było głośno nie tylko w Rzeczpospolitej, a ksiądz lubił podkreślać wartość swojego dzieła. Nie przysparzało mu to w kraju przyjaciół.

Co by nie mówić, ksiądz był szefem Pawłowa. To on jasno mówił chłopom, co mają robić i jak przykładać się do swojej pracy. Wolność była ograniczona celem jakim było maksymalne zdobywanie zysków. We wsi drastycznie podwyższono ceny wódki, by wypłenić pijaństwo i to się nawet udało. Brzostowski tracił na tym pieniądze, bo zyski ze sprzedaży alkoholu szły do kiesi szlachty. Uważał jednak, że warto ograniczyć pijaństwo, bez względu na koszty. Wprowadził we wsi system zachęt, zapomóg i nagród. Najbardziej efektywni chłopcy mogli zjeść obiad przy jednym stole z księdzem. Dziś uznalibyśmy to za bufonadę, ale w XVIII wieku chłop jedzący posiłek razem z magnatem był zjawiskiem równie rzadkim co zaćmienie Słońca.

Gdy wybuchło powstanie kościuszkowskie, to właśnie chłopcy z Pawłowa brali w nim udział. Większość pozostała bronić wsi. Udało im się nawet rozbić małe oddziały carskie. Gdy ściągnięto posiłki, wieś upadła, a z nią idea księdza. On sam musiał wyemigrować i powrócił na Wileńszczyznę dopiero po kilku latach, ale skupił się tylko na obowiązkach duchownych.

(pw)

XIV wiek

WINOwajcy ze Szwecji

W naszych okolicach powstają pierwsze, na razie nastawione na niewielką produkcję oraz turystykę winnice. Póki co trudno równać się z winami z Włoch lub południa Francji, ale klimat się zmienia i być może wrócimy do czasów średniowiecza, gdy także u nas winnice były powszechne

Winorośl nie była rośliną znaną z upraw na naszym terenie aż do czasu pojawienia się Krzyżaków. To oni mieli doświadczenie winiarskie wyniesione z Syrii, a potem z terenów Siedmiogrodu. Zagłębiem winnym w średniowieczu były okolice Torunia. W niektórych latach udawało się nawet tworzyć wina słodkawe. Oto jak w 1362 roku opisano smak miejscowego trunku: „W innych płodach, jako w winie i miodzie Pan Bóg okazał gniewu swego po-błażanie. Wina w Prusiech (tak nazywano ziemię na północ od Drwęc) co po inne lata zwykły być prawie kwas-kawe, tejsze jesieni były nad wyraz łagodne i w wielkiej cenie”.

Najbardziej znanym miejscem uprawy winorośli były okolice dzisiejszych zakładów produkujących płatki

śniadaniowe w Toruniu. Dziś istnieje tam osiedle Winnica. W Kaszczorku pod Toruniem winnicę prowadziła rodzina spokrewniona z Mikołajem Kopernikiem.

Winnice miały znajdować się także na południowych wzgórzach nad Drwęcą, ale także na płaskich polach. Tylko w okolicach Torunia istnieć miało 25 winnic. Krzyżacy zadbali o fachowców, którzy nauczyli miejscowych zasad uprawy. Ekspertów sprowadzano z terenu dzisiejszych Włoch i zachodnim Niemiec. Niestety kres winnemu okresowi przyniosła zmiana klimatu, a następnie wojny ze Szwedami. Niszcząc wsie i miasta, Szwedzi zniszczyli również winnice, których powstanie trwało latami.

(pw)

XX wiek

Rok odkryć

W 1937 roku w naszych okolicach doszło do szeregu odkryć archeologicznych. Część z nich była zupełnie przypadkowa.

Najpierw wiosną 1937 roku w Sitnie pod Wąbrzeźnem zaczęto przygotowywać teren pod ogródki działkowe. Projekt zakładał, że ogródki otrzymają robotnicy, by móc wypocząć i doczekać się własnych owoców i warzyw. Po rozpoczęciu robót ziemnych okazało się, że odkryto tam ślady osady grobów kultury młodszej ceramiki wstęgowej. Brzmi to dość zawile, ale uznano, że było to miejsce pochówku z epoki kamienia. Ogródki musiały poczekać, ponieważ do Sitna przybyli pracownicy Muzeum Miejskiego w Toruniu. Po przekopaniu terenu nie znaleziono nic poza kilkoma naczyniami.

W marcu 1937 roku w Małych Radowiskach odkryto

dwie mogiły o średnicy ok. 17 metrów. Niestety były one splądrowane. Znalaziono tylko resztki ozdób pochodzących z epoki brązu. Ostatnie odkrycia pochodziły z Gałczewka niedaleko Golubia, gdzie odkryto ślady ognisk z czasów starożytnych. Wkrótce archeolodzy odkryli coś w rodzaju spichrza, a w nich szczątki naczyń oraz słupów drewnianych. Być może był to ówczesny magazyn. Prace archeologiczne trwały aż do wybuchu II wojny światowej. Po jej zakończeniu i wykształceniu odpowiedniej kadry już na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika można było powrócić do badań, które trwają do dziś.

(pw)

Wrześniowa bitwa

XX WIEK ➤ Na początku września 1939 roku polscy żołnierze z 4. Dywizji Piechoty próbowali powstrzymać niemieckie natarcie w okolicy miejscowości Gruta nad jeziorem Mełno. W walkach uczestniczyli m.in. żołnierze 14. i 67. pułku piechoty

We wrześniu 1939 roku Wojsko Polsko powierzyło obronę „korytarza pomorskiego” na wschodniej stronie Wisły, wydzielonej z Armii „Pomorze” gen. Władysława Bortnowskiego, Grupie Operacyjnej „Wschód” dowodzonej przez gen. Mikołaja Bołtucia. Jej pas działania zawarty był w granicach: na zachodzie Wisła; na wschodzie: Rybno (wył.) – Lidzbark (wył.) – zachodni skraj nadleśnictwa Ruda – jezioro Skrwilno – jezioro Urszulowo. Zadaniem Grupy było utrzymanie ogólnej linii Grudziądz – Brodnica. Miała ona bronić się na linii: Osa – Jezioro Mieliwo – jezioro Sosno – jezioro Zbiczno – jezioro Bachotek.

16. Pomorska Dywizja Piechoty płk. dypl. Stanisława Świtalskiego broniła pasa: Wisła – Świecie (wył.), Rywałd Szlachecki (wył.), z zadaniem utrzymania ogólnej linii Grudziądz – Świecie. Natomiast 4. Dywizja Piechoty płk dypl. Tadeusza Niezabitowskiego broniła wschodniego skrzydła GO. Ponadto wydzieliła oddziały dozorowania z zadaniem obrony linii jezior: Mieliwo – Sosno – Zbiczno – Bachotek – rzeka Drwęca oraz dozorowania odcinka od Drwęcy do Górzna. Większość sił 4. DP stanowiła odwód GO „Wschód” przeznaczony do działań zaczepnych.

Naprzeciw polskiej Grupy Operacyjnej „Wschód” zajęły podstawy wyjściowe do natarcia związki taktyczne niemieckiej 3. Armii gen. Georga von Küchlera rozmieszczone w Prusach Wschodnich. Armia miała głównymi siłami uderzyć przez Narew i Bug na wschód od Wisły, nawiązać styczność z 10. Armią i odciąć Warszawę od wschodu. Jej zadaniem pomocniczym było częścią sił zdobyć Grudziądz, a specjalnym oddziałem wydzielonym opanować w stanie nieuszkodzonym mosty w Tczewie. Ponadto jej XXI Korpus Armijny gen. por. Nikolausa von Falkenhörsta otrzymał zadanie przełamać polską obronę w pasie: na zachodzie Wisła, na wschodzie Kisielice – Łasin. Następnie nacierać miał ogólnym kierunkiem na Grudziądz – Chełmżę – Toruń – Radzyń – Wąbrzeźno i dalej wzdłuż prawego brzegu Wisły w kierunku południowym. Jego 21. Dywizja Piechoty gen. por. von Botha zajęła podstawy wyjściowe na wysokości Nowego do Gardei z zadaniem zdobycia Gru-

dziażdza, i dalej kontynuowania natarcia na Dąbrówkę Królewską – Rogoźno. Jej pomocniczy kierunek uderzenia to Dusocin – Mokre. 228. Dywizja Piechoty gen. Hansa Suttnera ześrodkowana w rejonie Trumieje – Kisielice – Jędrzychowo otrzymała zadanie nacierać w kierunku na Łasin – Słupski Młyn. Wschodnie skrzydło korpusu obsadziły kompanie straży granicznej z zadaniem prowadzenia działań demonstracyjnych.

Walki nadgraniczne

W pasie obrony GO „Wschód” około 5.00 granicę państwową przekroczyły oddziały XXI Korpusu Armijnego. Jednocześnie niemiecka artyleria ciężka ostrzelała przedpola polskich pozycji obronnych oraz koszary, cytadelę i most na Wiśle w Grudziądzu. Również silny ogień artyleryjski Niemcy skierowali na Jabłonowo. Ogień był mało skuteczny i niecelny, ale wywoływał zamieszanie, tak wśród wojska, jak i ludności cywilnej. Polskie pododdziały, przeznaczone do obrony pozycji głównej, przyjęły ugrupowanie bojowe w nakazanych rejonach. Pozycje obronne Grudziądz, na kierunku Dusocin – Mokre atakował 3. pułk piechoty 21. Dywizji Piechoty płk. Leopolda von Reibnitz, a główne uderzenie dywizji skierowane zostało na Rogoźno, Dąbrówkę Królewską, dwór Salno, dwór Annowa, a następnie z rejonu Kisielice przez Łasin na Słupski Młyn oraz Zawadzką Wolę – Jakubowo – Świecie.

Natarcie niemieckiej 228. Dywizji Piechoty wyszło na styk polskiego 64. pułku piechoty i 208. pułku piechoty (rez). Na prawym skrzydle obrony GO „Wschód” granicę państwową przekroczyły pododdziały niemieckiej straży granicznej wsparte samochodami pancernymi. Prowadziły one działania demonstracyjne zmotoryzowanymi patrolami rozpoznawczymi.

W odpowiedzi na niemiecką agresję, placówki polskiej Straży Granicznej wykonały planowane niszczenia i wycofały się na linię czat polskich oddziałów wojskowych. Około 9.00 walkę podjęty ubezpieczenia bojowe. Szczególnie zaciekle walki toczyły się pod Łasinem i Rogoźnem. Na odcinku 4. Dywizji Piechoty polskie patrole rozpoznawcze wyrzuciły grupy niemieckie za

granicę państwową.

Zgodnie z poleceniem dowódcy batalionu ON „Grudziądz” zluźnić I/14 pułku piechoty, który miał odejść do swej macierzystej jednostki.

Około 10.00, przed przednim skrajem obrony 64. pułku piechoty wykryto, maszerującą równoległe do linii frontu, zwartą kolumnę niemieckiej piechoty, czołgów i samochodów. Trzy dywizyjony artylerii 16. Dywizji Piechoty (I i II/16 pal i 16 dac) otworzyły ogień, a kolumna niemiecka została rozproszona i poniosła poważne straty. Niemcy odpowiedzieli ogniem kontrbaterijnym i atakiem lotniczym.

W godzinach południowych Niemcy zaatakowali na kierunku Mokre – Nowa Wieś i zajęli wzgórze w rejonie: Mokre – Białochowo – Łysakowo, lecz brzegu Osy nie zdołali osiągnąć. W tym rejonie bronił się wzmocniony batalion ON „Świecie” mjr. Stanisława Dobrzańskiego. Wspierała go 8/16 pułku artylerii lekkiej por. Jana Fredyka. W godzinach popołudniowych ciężar walki przeniósł się w rejon obrony III/65 pułku piechoty mjr. Jan Pancerzyński w okolicach Książących Gór. Także tu Niemcy zostali zatrzymani, a polską piechotę wspierała 7. i 9/16 pal (odpowiednio: kpt. Romana Majewskiego i por. Kazimierza Gollnika). Wieczorem Niemcy rozpoczęli ostrzał całego odcinka obrony „Grudziądz” i uderzyli na kierunku majątek Sarnówka – Kładka – Dąbrówka Królewska, zepchnęli kawalerię dywizyjną 16. Dywizji Piechoty, opanowali Rogoźno-Zamek i tu sforsowali Osę.

Dowódca piechoty dywizyjnej 16. DP, płk Zygmunt Bohusz-Szyszko skierował w rejon włamania odwód dywizyjny – I/65 pułku piechoty mjr. dypl. Józefa Palusińskiego. Kontratak zatrzymał natarcie Niemców, ale utrzymali oni przyczółek za Osą w rejonie Bielawek. Wprowadzając świeże siły, Niemcy ruszyli do kolejnego natarcia, a ich czołgi wyszły na tyły 64. pułku piechoty. Zmieniły też stanowiska ogniowe 7. i 9. bateria 16 pal w taki sposób, by móc skutecznie oddziaływać na zagrożone wschodnie skrzydło. Natomiast 8/16 pal próbowała prowadzić ogień przeciwbaterijny ze stanowisk w rejonie Nowej Wsi.

Ogień polskiej baterii okazał się jednak bezskuteczny, ze względu na małą doniosłość dział. Wieczorem niemiecka 21. Dywizja Piechoty gen. Botha zaprzestała natarcia. Polakom nie udało się odtworzyć poprzednich stanowisk w rejonie Rogoźno-Zamek.

W południe Niemcy atakowali także na innych odcinkach obrony polskiej 16. Dywizji Piechoty. Niebezpieczeństwo zarysowało się na styku odcinka obrony Grudziądz z odcinkiem płk. Zygmunta Bohusza-Szyszki. Z rejonu Rogoźno-Zamek trzy kompanie czołgów uderzyły w bok I/66 pułku piechoty mjr. Andrzeja Burnatowskiego, związanego walką z niemiecką piechotą. Ostatecznie utracił on część pozycji i poniósł duże straty. Atakiem czołgów zagrożone były też SO I/16 pal mjr. Tadeusza Nadratowskiego i odwodowego II/64 pp mjr. Tadeusza Dąbrowskiego. Natarcie czołgów załamało się w ogniu I/16 pal mjr. Nadratowskiego, a 64 pułk piechoty, chociaż miał na swych tyłach nieprzyjacielskie czołgi, utrzymał stanowiska na północnym brzegu Osy. Poniósł jednak duże straty: 5 oficerów i około 200 szeregowych. Dowódca pułku ppłk Bolesław Ciechanowski został ranny w nogę, a jego obowiązki przejął mjr. Aleksander Rewerowski. Do wieczora odwody pułkowe próbowały odtworzyć pozycje obronne na lewym skrzydle – bezskutecznie. Wobec tego dowódca 16. DP płk Stanisław Świtalski postanowił wykonać kontratak odwodem dywizyjnym. Zaplanowano go na 18.00. Ponieważ odwodowy 66. pułk piechoty płk. Stefana Michalskiego był rozmieszczony w rejonie oddalonym o około 15 km, nie zdołał on jednocześnie wyjść na rubież kontrataku, a poszczególne bataliony wchodziły do walki samodzielnie. Ta nieskoordynowana walka toczyła się do późnych godzin wieczornych i nie przyniosła powodzenia. W obawie przed całkowitym odcięciem pozostałych na północnym brzegu Osy oddziałów, dowódca 16. DP polecił wycofać się na południowy brzeg rzeki. Wycofując gros sił dywizji na południe Osy, dowódca dywizji oddał Niemcom fortyfikacje i rozbudowane punkty obserwacyjne, a własne oddziały przesunął w teren nieprzygotowany do obrony, w którym morenowy

grunt utrudniał kopanie umocnień. Wprawdzie gen. Bołtuć nie zatwierdził tej decyzji, ale wycofujących się już wojsk nie zdołał zawrócić.

Dowódca GO „Wschód” także zdecydował się na kontruderzenie. O 21.45 wydał rozkaz bojowy i postawił w nim następujące zadania: 14. pułk piechoty bez I/14 pp miał przejść do rejonu Duże Mełno do dyspozycji dowódcy 16. Dywizji Piechoty. Zgrupowanie dowódcy 4. Dywizji Piechoty w składzie: 63. pp, 67. pp (bez dwóch batalionów), I/4 pal, 4 dac, kompania TK ześrodkować się w rejonie lasu na północ od Jarantowic z zadaniem uderzenia na korzyść 16. DP lub 208. pułku piechoty. Osłona skrzydła pod dowództwem płk. dypl. Mieczysława Rawicza-Mysłowskiego w składzie I/67 pp, batalion ON „Brodnica”, III/67 pp, III/4 pal, kawaleria dywizyjna, kompania kolarzy. 16. Dywizja Piechoty wzmocniona 14. pp (bez batalionu) i batalionem 65. pułku piechoty odbierze utracone stanowiska nad Osą. Wzmocnienie zapewni 4. dywizjon artylerii ciężkiej.

Dowódca 4. DP już przed wieczorem przystąpił do przegrupowania swoich wojsk. Do przewozu 14. pp wykorzystano kombinowany skład pociągu. Pozostałe oddziały rozpoczęły marsz i kontynuowały go przez całą noc, pokonując odległość około 35 km. II/65 pp do godzin popołudniowych wchodził w skład OW „Wisła”, a po jego rozwiązaniu odbywał przemarsz częściowo transportem samochodowym, w tym samochodami przydzielonymi z batalionu ON „Starogard”.

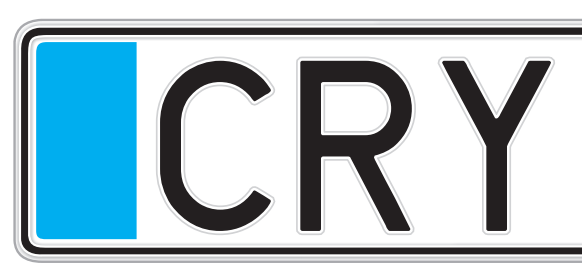
Zarówno gen. Bołtuć, jak i dowódca Armii „Pomorze” gen. Władysław Bortnowski liczyli, że 16. Dywizja Piechoty, wzmocniona jednym pułkiem piechoty i dywizjonem artylerii ciężkiej, nocnym uderzeniem odzyska utracone wcześniej stanowiska. Poza tym dowódca GO „Wschód” dysponował stosunkowo silnym odwodem, który przegrupowywał się na kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela, aby być gotowym do likwidacji ewentualnego włamania się w polską obronę.

Więcej o bitwie nad Mełnem napiszemy w kolejnym numerze naszego tygodnika.

Opr. (Szyw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886-127-311

Rolnictwo

Inne

Sprzedam owies, żyto, mieszankę tel. 883-678-823

Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis. tel. 503-508-148

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Mundialowe Nowe Osiedle

RYPIN ▶ Tradycyjnie na zakończenie lata na boisku piaskowym przy ulicy Nowe Osiedle zorganizowany został turniej piłkarski. Emocji nie brakowało

Turniej odbywa się już od kilku lat. Jego inicjatorami są radna miejska Alicja Federowicz oraz burmistrz Paweł Grzybowski. W tym roku w imprezie wzięło udział aż 156 zawodników w 16

drużynach.

Dla wszystkich zawodników przewidziano nagrody – piłki, a zwycięskie drużyny otrzymały również nagrody specjalne – plecaki szkolne. Organizatorzy angażowali uczestników również do zabaw towarzyszących np. tanecznych czy promujących zachowania ekologiczne. Dla laureatów mini gier również przewidziano nagrody.

Sponsorami tegorocznego turnieju były: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Rypinie, PSB Mrówka Rypin, Piekarnia Ciastkarnia Pati.

(ak)
fot. UM Rypin

Gmina Rypin

Wychowają nową Iłę Świątek?

dokończenie ze str. 1

Inicjatorem i realizatorem tego przedsięwzięcia jest wójt Janusz Tyburski. Być może wyjdzie spod naszych skrzydeł drugi Hubert Hurkacz, albo druga Iła Świątek. Miejmy taką nadzieję – mówi Krzysztof Szalkowski.

Zapytaliśmy także o wyzwania z jakimi musi się mierzyć dyrektor współczesnej szkoły. Nasz rozmówca na pierwszym miejscu wymienia wielką odpowiedzialność za dzieci i kadrę nauczycielską.

– Ciągłe reformy oświaty i zmiany, a także problemy cywiliza-

cyjne, z którymi trzeba się mierzyć, takie jak: dysfunkcje, niedostosowanie społeczne, depresje wśród młodzieży są dla szkoły dużym wyzwaniem. Dyrektor jest w pewnym sensie łącznikiem pomiędzy dzieckiem, nauczycielem, a rodzicem, więc kluczowa jest nasza dobra współpraca – dodaje Szalkowski.

Zapytany o emocje towarzyszące objęciu nowego stanowiska odpowiada, że jest pewna obawa z uwagi na ogromną odpowiedzialność, lecz również podekscytowanie tym jakże wielkim wyzwaniem.

– Chciałbym, aby dzieci na-

uczyły się w szkole odpowiedzialności, nabrały wiary w siebie, w swoje umiejętności, aby były aktywne w życiu społecznym. Pewne wartości i tradycje musimy przekazać, żeby mogły przetrwać dalej, bo jak nie nauczymy ich teraz, gdy są mali, to później będzie już trudniej – odpowiada nowy szef borzymińskiej placówki.

W szkole działa wolontariat, dzięki czemu młodzież uczy się empatii, niosąc pomoc potrzebującym. Dyrektor chce także nawiązać współpracę z innymi szkołami noszącymi im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, żeby móc się wzajemnie wspierać i motywować. Krzysztof Szalkowski wspominał również o tym, że pojawią się w szkole dni tematyczne, które będą odnosić się do aktualnych problemów społecznych.

Nowemu dyrektorowi życzymy samych sukcesów, satysfakcji z pracy i zadowolenia z wychowanków.

Tekst i fot. (mw)

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Spada liczba umów o dzieło

REGION ▶ W pierwszym półroczu 2024 r. przekazano do ZUS-u 548,6 tys. formularzy RUD, na których zgłoszono 696,02 tys. umów o dzieło. Jest to najmniejsza liczba zgłoszonych do ZUS-u umów o dzieło w porównaniu z analogicznym okresem lat ubiegłych od początku funkcjonowania rejestru umów o dzieło. Nie zmieniła się jednak charakterystyka podmiotów, które zgłaszają umowy o dzieło, oraz ich wykonawców

W pierwszym półroczu 2024 r. złożono do ZUS-u o 58,8 tys. mniej formularzy RUD i zgłoszono na nich o 151,5 tys. umów o dzieło mniej niż w pierwszym półroczu 2023 r. Porównując te dane do roku 2022, spadki są mniejsze, kolejno o 4,7 tys. mniej formularzy RUD oraz 142,2 tys. mniej umów o dzieło. Co prawda liczba złożonych formularzy RUD w pierwszym półroczu 2024 r. jest o prawie 90,5 tys. większa w porównaniu z analogicznym okresem roku 2021, o tyle liczba umów o dzieło zgłoszona na tych formularzach jest niższa w historii – o 10,7 tys. mniej.

Zgłaszający umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 roku umowy o dzieło na formularzu RUD zgłosiło 48,9 tys. podmiotów. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 98 proc. wszystkich podmiotów. Osób fizycznych, które zgłosiły do ZUS-u umowę o dzieło, a nie są płatnikami składek, było 579. Jest to 1,18 proc. ogółu zgłaszających. Umowy o dzieło zgłaszano przede wszystkim na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. W ten sposób przekazano 498,9 tys. for-

mularzy RUD. Jest to 90,94 proc. ogółu zgłoszeń.

Województwa kujawsko-pomorskie

W województwie kujawsko-pomorskim umowy o dzieło zgłosiło 1 960 podmiotów. To ósme miejsce w strukturze województw. Na pierwszej pozycji jest mazowieckie – 12,7 tys., na drugim – śląskie 5,2 tys. Najmniejsza liczba podmiotów zawierających umowy była w województwie

opolskim – 804.

Wykonawcy umów o dzieło

W pierwszym półroczu 2024 r. na formularzach RUD częściej zgłaszane były umowy o dzieło zawierane z mężczyznami – stanowili oni 52,52 proc. wykonawców. Co czwarty wykonawca umowy o dzieło to osoba w wieku 30-39 lat – 52,1 tys. Umowy o dzieło zawierano najczęściej na jeden dzień i na osiem dni.

Najwięcej osób wykonywało

umowy o dzieło zgłoszone w sekcji J – informacja i komunikacja – 53,7 tys. wykonawców (21,25 proc.). Na dalszych miejscach znalazły się sekcje: M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 50,3 tys. wykonawców (19,89 proc.), R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 34,2 tys. wykonawców (13,53 proc.), P – edukacja – 30,2 tys. wykonawców (11,94 proc.) oraz S – pozostała działalność usługowa – 26,1 tys. wykonawców (10,32 proc.).

wa – 26,1 tys. wykonawców (10,32 proc.).

Umowy o dzieło z cudzoziemcami

Umowy o dzieło zawierano również z cudzoziemcami. Liczba cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD wyniosła ponad 15 tys., co stanowi 7,07 proc. wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Najczęściej podpisywano umowy z obywatelami Ukrainy – 38,49 proc. Dalej znaleźli się obywatele Białorusi – 22,73 proc., Niemiec – 3,33 proc., Rosji – 2,99 proc., Hiszpanii – 2,98 proc., Wielkiej Brytanii – 2,50 proc., Włoch – 1,71 proc., Francji – 1,64 proc., USA – 1,10 proc. i Czech – 1,10 proc. Natomiast liczba umów o dzieło zawarta z cudzoziemcami wyniosła 38,5 tys., co stanowi 5,54 proc. wszystkich umów o dzieło zawartych w pierwszym półroczu 2024 r.

Mimowymiarowego spadku zgłaszanych umów o dzieło w I półroczu 2024 r. odnotowano wzrost liczby umów o dzieło zawieranych z cudzoziemcami w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, a także wzrost wykonawców umów o dzieło będących cudzoziemcami.

(red), fot. ZUS

Region

Wypłaty pierwszych czternastek już 30 sierpnia

Już 30 sierpnia wypłaty czternastej emerytury trafią do pierwszych seniorów. W województwie kujawsko-pomorskim tego dnia czternastkę otrzyma ponad 57 tys. osób. Kwota przekazanej transzy w regionie wyniesie ponad 84 mln zł. Wszystkie czternastki zostaną wypłacone w terminach wypłat emerytury lub renty.

Wraz z świadczeniem za wrzesień emeryci i renciści mogą spodziewać się na swoich kontach bankowych i przekazach pocztowych wyższych niż zwykle kwot wypłaty. Oprócz świadczenia podstawowego otrzymają rów-

nież kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, czyli tzw. czternastą emeryturę.

Czternasta emerytura w tym roku wynosi 1780,96 zł brutto. Do pierwszych seniorów trafi już pod koniec tego miesiąca. Kolej-

ne terminy wypłat to 6, 10, 15, 20 i 25 września. Czternastki zostaną wypłacone w terminach wypłat emerytury lub renty. Oznacza to, że jeśli ktoś otrzymuje swoje świadczenie podstawowe 15 czy 25 września, to również w tym terminie ZUS przekaże czternastkę.

– Aby otrzymać dodatkowe świadczenie, nie trzeba składać wniosku, ponieważ ZUS wypłaci pieniądze z urzędu. Na pełną kwotę czternastki mogą liczyć osoby, których emerytura lub renta nie przekracza 2900 zł brutto. Powyżej tej kwoty czternastka będzie zmniejszana zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Przy czym, aby prawo do dodatkowego świadczenia przysługiwało, musi ono wynosić co najmniej 50 zł. Oznacza to, że czternastka przysuguje, gdy emerytura lub renta

nie przekracza kwoty 4630,96 zł brutto. Emeryt, który otrzymuje świadczenie podstawowe w wysokości 3500 zł brutto, również otrzyma dodatkową gratyfikację, która będzie pomniejszona o 600 zł i wyniesie 1180,96 zł brutto – informuje Katarzyna Krupicka, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa podlaskiego.

Dodatkowe świadczenie otrzymają osoby, które na ostatni dzień sierpnia mają prawo do emerytury, renty lub innego świadczenia długoterminowego z ZUS-u. Będzie można otrzymać tylko jedną czternastkę, a w przypadku renty rodzinnej, kwota czternastki zostanie podzielona każdemu uprawnionemu proporcjonalnie. Czternastki nie otrzymają osoby ze świadczeniem zawieszonym na dzień badania prawa do czternastki, np.

z powodu przekroczenia limitów dorabiania.

Ze świadczenia zostanie pobrana składka zdrowotna w wysokości 9 proc. oraz zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych. Czternastka będzie wolna od wszelkich innych potrąceń, np. zajęć komorniczych. Nie będzie się także wliczać do dochodu przy ubieganiu się o pomoc społeczną, alimenty czy 500 plus dla niesamodzielnych.

Czternastkę w całym kraju otrzyma ok. 8,9 mln emerytów i rencistów, w tym 6,4 mln osób dostanie wypłatę w pełnej wysokości (w kwocie najniższej emerytury), a 2,5 mln osób – w wysokości niższej, ponieważ pobierają świadczenia wyższe niż 2900 zł miesięcznie.

(red), fot. ZUS

Ubezpieczenie chorobowe i zdrowotne to nie to samo

REGION ▶ Ubezpieczenie chorobowe i zdrowotne, chociaż mogą kojarzyć się podobnie, są zupełnie różnymi ubezpieczeniami. Brak rozróżnienia tych pojęć może mieć swoje konsekwencje, gdyż podczas choroby można nie mieć prawa do płatnego zwolnienia lekarskiego. Dlatego w przypadku ubezpieczeń warto wiedzieć jakie uprawnienia z każdego z nich takiej osobie przysługują, gdy płaci ona składkę

Ubezpieczenie zdrowotne umożliwia bezpłatne leczenie, natomiast ubezpieczenie chorobowe zapewnia wypłatę na czas tego leczenia.

– Ubezpieczenie chorobowe to jedno z ubezpieczeń społecznych, które daje prawo do zasiłku w razie choroby i macierzyństwa. Ubezpieczenie zdrowotne pozwala korzystać z bezpłatnej opieki medycznej, zarówno ambulatoryjnej, jak i szpitalnej. Składki na ubezpieczenie zdrowotne wpłacane są do ZUS-u i przekazywane do Narodowego Funduszu Zdrowia. Natomiast składki na ubezpieczenie chorobowe pobiera ZUS i zapisuje na indywidualnym koncie ubezpieczonego – wyjaśnia Katarzyna Krupicka, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa podlaskiego.

Chorobowe, opiekuńcze, macierzyński

Każdy, kto opłaca składki na ubezpieczenie chorobowe, po spełnieniu określonych warunków ma prawo do płatnego zwolnienia. Gdy ubezpieczony stanie się niezdolny do pracy z powodu

choroby, czy urazu, otrzyma zasiłek chorobowy. Jeżeli zachoruje mu dziecko, rodzic, czy małżonek, którzy będą wymagali opieki – również z ubezpieczenia chorobowego na czas tej opieki będą wypłacane pieniądze, jako zasiłek opiekuńczy.

W przypadku przedłużającej się choroby z tego ubezpieczenia

można mieć wypłacone świadczenie rehabilitacyjne. Ubezpieczenie chorobowe daje także prawo do wypłaty zasiłku macierzyńskiego po urodzeniu lub przyjęciu dziecka na wychowanie.

Chorobowa – kiedy obowiązkowa, a kiedy dobrowolna

W przypadku osób pracujących na umowę o pracę ubez-

pieczenie chorobowe jest zawsze obowiązkowe. Natomiast osoby pracujące na umowie zlecenia bądź prowadzące własną działalność gospodarczą do takiego ubezpieczenia mogą przystąpić dobrowolnie. Trzeba pamiętać o tym, że jeśli zleceniobiorca lub przedsiębiorca nie przystąpi do ubezpieczenia chorobowego,

to nie otrzyma przysługujących z tego ubezpieczenia świadczeń, np. w razie choroby, czy opieki nad chorym dzieckiem. Warto mieć to na uwadze, zwłaszcza że składka na to ubezpieczenie nie jest wysoka i wynosi tylko 2,45 proc.

Zdrowotne dla ubezpieczonego i członka rodziny

Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe dla każdego, kto wykonuje umowę o pracę, umowę zlecenia, prowadzi działalność gospodarczą, jest emerytem albo osobą bezrobotną zarejestrowaną w urzędzie pracy. Jeśli ktoś nie ma tytułu do tego ubezpieczenia, to powinien zostać do niego zgłoszony, jako członek rodziny. Takie zgłoszenie np. małżonka, nie powoduje, że jest potrącana większa kwota z wynagrodzenia. Niezależnie od tego, czy do ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszona jest jedna, czy dwie osoby (np. małżonek i uczące się dziecko), składka na to ubezpieczenie będzie wynosiła zawsze 9 proc.

(red), fot. ZUS

Region

Wakacje od składek ZUS dla przedsiębiorcy

Od 1 listopada 2024 r. przedsiębiorcy będą mogli składać wnioski o zwolnienie ze składek na ubezpieczenia społeczne za wybrany miesiąc. Dotyczy to osób, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą albo zatrudniają do 9 osób.

– Nowe przepisy umożliwiają przedsiębiorcom wybranie jednego miesiąca w roku, za który nie będą płacić za siebie składek na ubezpieczenia społeczne. Z ulgi można będzie skorzystać niezależnie od formy rozliczania podatku dochodowego (PIT, ryczałt, karta podatkowa) – informuje Katarzyna Krupicka, rzecznik prasowy ZUS w województwie podlaskim.

Jakich składek przedsiębiorca nie opłaci?

Gdy przedsiębiorca złoży wniosek, może uzyskać zwolnienie z opłacenia składek na własne obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe; dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Jakich składek przedsiębiorca musi opłacić?

W czasie wakacji składkowych przedsiębiorca będzie musiał opłacić składkę zdrowotną. Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru. Składki za miesiąc, na który osoba prowadząca działalność uzyska ulgę, zostaną opłacone z budżetu państwa.

– To rozwiązanie umożliwia w dalszym ciągu prowadzenie firmy, uzyskiwanie przychodu czy wystawianie faktur. Składki sfinansowane w ten sposób wliczają się również do przyszłej emerytury czy renty – wyjaśnia rzeczniczka.

Zwolnienie dotyczy tylko składek przedsiębiorcy

Wakacje składkowe dotyczą tylko składek na ubezpieczenia społeczne samego przedsiębiorcy. Nie może on uzyskać zwolnienia ze składek, które opłaca za pracowników, współpracowników i zleceniobiorców. Ta ulga stanowi pomoc de minimis, dlatego we wniosku przedsiębiorca będzie podawał informacje, na temat innych form pomocy publicznej, z których korzystał.

Kto i jaki sposób może złożyć wniosek

Ulgą dotyczy przedsiębiorców wpisanych do rejestru CEIDG, którzy zatrudniają do 9 pracowników. Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik będzie

mógł złożyć wniosek elektronicznie na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS – wyłącznie z konta płatnika. Od 1 listopada udostępniony zostanie wniosek RWS (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za wskazany miesiąc). Wniosek trzeba złożyć miesiąc przed wybranym miesiącem zwolnienia ze składek. Czyli na przykład, jeśli chcemy uzyskać wakacje składkowe za grudzień 2024 roku, wniosek należy złożyć w listopadzie.

Ważne!

W 2024 r. przedsiębiorcy mogą skorzystać z wakacji składkowych tylko za grudzień, a wnioski o tę ulgę powinni składać w listopadzie. O zwolnienie z opłacania skła-

dek mogą ubiegać się również wspólnicy spółek cywilnych. Ważne jest, by wniosek złożyli ze swojego konta płatnika na PUE/eZUS, a nie z konta spółki, której są współnikami.

Jak będą rozpatrywane wnioski

Wnioski ZUS będzie rozpatrywać automatycznie, a wszelkie informacje w tej sprawie udostępnione zostaną na koncie płatnika na PUE/eZUS. Informacja o tym, że na PUE/eZUS jest nowa wiadomość na ten temat, wysłana zostanie dodatkowo na e-mail lub numer telefonu, który przedsiębiorca podał na swoim koncie PUE/eZUS.

(red)

Sikory najlepsze w turnieju im. J. Małeckiego

PIŁKA NOŻNA ▶ Sportowcy z gminy Rypin rywalizowali w Turnieju Piłki Nożnej im. Janusza Małeckiego. Ostatecznie zwyciężyły Sikory, przed Borzyminem i Balinem

Honorowymi gośćmi sportowych zmagania była jak co roku rodzina śp. Janusza Małeckiego. Do kibicowania chętnie dołączyły całe rodziny. Do udziału w turnieju zgłosiło się pięć drużyn – sołectw z terenu gminy Rypin. Impreza rozpoczęła się w sobotę 24.08.2024 r. o godzinie 10:00 i potrwała do

godziny 13:00. Dzięki uprzejmości pań z Koła Gospodyń Wiejskich z Kowalk dla wszystkich uczestników wydarzenia była grochówka, a od Państwa Małeckich słodki poczęstunek w postaci tortu.

Po skończonym turnieju nastąpiło wręczenie nagród przez wójta gminy Rypin Janu-

sza Tyburskiego i Wiesławę Małecką. Na sam koniec wszyscy zawodnicy wraz z organizatorami stanęli do pamiątkowych fotografii.

Klasyfikacja końcowa:

- I miejsce – Sikory
- II miejsce – Borzymin
- III miejsce – Balin
- IV miejsce – OSP Czyżewo

V miejsce – Głowińsk
Zawodniczką turnieju została Klaudia Kłosowska, najlepszym zawodnikiem Norbert Trędewicz. Nagroda dla najlepszego strzelca trafiła do Krystiana Żaby. Najlepszym bramkarzem został Patryk Zatorski. Nagroda dla zawodnika z najdłuższym stażem trafiła do Ja-

rosława Jankowskiego. Goście specjalni wydarzenia: Wiesława Małecka z córkami Kingą i Dominiką wraz z rodzinami, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, sekretarz Gminy Rypin Mariusz Paprocki. Wszystkim zawodnikom serdecznie gratulujemy!

Tekst i fot. (mw)

